

Zomrel uznávaný sklár Jaroslav Taraba

(18. januára 1932 v Leopoldove–30. apríla 2020 v Lednických Rovniach)

„Mnohostrannosť materiálu skla, jeho tvárnosť, výrazný lesk, váha, farba, sú základom tvorby každého objektu. Každý ručne vyrábaný výrobok je tak trochu originálom a stáva sa objektom očakávania. Myslím si, že iba preto je možné ‚dotýkať sa‘ pri tvorbe toho istého druhu, tej istej funkcie a pritom prichádzať s novosťou. No na všetky nové výrobky sa treba dívať cez prizmu úžitkovej funkcie, pretože orientácia na čistú krásu môže byť vo výsledku klamlivá.“

Jaroslav Taraba bol známy aj tým, že mal veľmi vrúcny vzťah k našej obci, mal tu známych, ktorých aj navštevoval, jeho otec pochádzal z Trakovíc.

Jaroslav Taraba bol jednou z dvoch rozhodujúcich osobností sklárskeho dizajnu 20. storočia na Slovensku. Celý svoj profesionálny život venoval sklárni v Lednických Rovniach – od 1948, keď sem nastúpil v šestnástich rokoch ako kreslič až do roku 1992, keď odišiel do dôchodku z pozície vedúceho výtvarníka.

Tieto roky boli najskôr naplnené vnímaním a poznávaním remesla aj tvorivej práce, ktorá mu umožnila stať sa asistentom Karola Hološka, neskôr pracovať samostatne ako výtvarník sklárne. Po rokoch spolupráce s Karolom Hološkom prevzal po ňom pozíciu vedúceho výtvarníka v roku 1972. Výsledok dizajnerskej práce Jaroslava Tarabu v nasledujúcich desaťročiach je obdivuhodný – desiatky návrhov nápojových a stolovacích súprav pre sériovú aj ručnú výrobu fúkaného skla, ktoré prinášali inovácie tvarov úžitkového skla aj funkcií stolovacích prvkov a posúvali hranice možností sklárskej technológie. Mnohé z produktov, ktoré navrhol, boli úspešné a oceňované doma, ale podieľali sa na prítlačivosti sklárne v Lednických Rovniach aj pre zahraničných partnerov.

Paralelne sa J. Taraba venoval aj autorskej tvorbe hutnícky a za horúca tvarovaných žardiniér, váz a fliaš z farebného skla, kde mohol prekročiť pravidlá úžitkovosti a uplatniť svoj zmysel pre výtvarné či priam magické vlastnosti zvláštnej matérie skla. Svojou tvorivou a organizačnou prácou sa podieľal na vytvorení dobrej povesti sklárne a v roku 1989 inicioval prvé sklárske sympóziu v Lednických Rovniach, ktoré má dnes už medzinárodný ohlas. Sám sa ho naposledy ako tvorca zúčastnil v roku 2000.

Za svoju tvorbu získal rad ocenení, okrem iných napr. na výstave Exempla'72 v Mníchove, ocenenia na brnianskych veľtrhoch, Cenu SFVU v roku 1981 a v roku 2009 Cenu ministra kultúry SR v rámci Národnej ceny za dizajn za celoživotné dielo a prínos pre slovenský dizajn.

Dieľo Jaroslava Tarabu patrí trvalo k najcennejším hodnotám slovenského sklárskeho dizajnu, ale aj dizajnu vôbec a je inšpirujúcim zdrojom aj do budúcnosti.

Češť jeho pamiatke!